T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/906
KARAR NO : 2019/76
KARAR TR: 28.01.2019

ÖZET : Davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

KARAR

Davacılar : 1-İ.Y.
2-O.Y.
3-Ö.N.G.
4-Ö.D.
Vekili : Av. A.K.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. U. K.

O L A Y: Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkillerinin desteği ve murisi Yasin Yılan'ın, sevk ve idaresindeki 31 KCP 67 plakalı motorsiklet ile 24.10.2014 tarihinde Tem Otoyolunda Belen İlçesi yönünden, İskenderun İlçesi istikametine seyir halindeyken, Çırtıman üst geçidini geçtikten 300 metre sonra bariyer kenarında bulunan başıboş bir köpeğin önüne çıkması sonucu köpeğe çarptığını, çarpmanın etkisi ile Yasin Yılan'ın aracın hakimiyetini kaybederek bariyerlere çarptığını ve kaza neticesinde vefat ettiğini, bu kazanın meydana gelmesinde Yasin Yılan'ın herhangi bir kusurunun bulunmadığını, kazanın meydana gelmesinde davalı idarenin trafik güvenlik önlemlerinin daha sıkı kontrole tabi tutulduğu otoyolda meydana geldiğini, muris Yasin Yılan'ın koruyucu tertibatı eksiksiz kullandığını ve herhangi bir kural ihlali yapmadığını, davalının kontrolü altındaki otoyolda trafik güvenliğini tehlikeye sokan hayvanların girişinin engellenmesini etkin bir şekilde sağlamadığını, davalının kusursuz sorumluluğu bulunduğunu, kaza neticesinde davacıların müteveffanın manevi desteğinden yoksun kaldıklarını; bu nedenle İskenderun Asliye Ticaret Mahkemesinin 2015/497 Esas sayılı dosyasından tahsilde tekerrür olmaması kaydıyla İ.Y.için 1.000,00-TL, O.Y.için 1.000,00-TL destekten yoksun kalma tazminatının temerrüd tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı sigorta şirketinden tahsili ile davacılara ödenmesine, ayrıca oğlunu kaybeden baba O.Y.için 40.000,00-TL, oğlunu kaybeden anne İ.Y.için 40.000,00-TL, kardeşini kaybeden Ö.D.için 25.000,00-TL, kardeşini kaybeden Ö.N.G.için 25.000,00-TL olmak üzere toplam 130.000,00-TL manevi tazminatın davalıdan kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İSKENDERUN 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:26.9.2017 gün ve E:2017/45, K:2017/544 sayı ile, davalının yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolların trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak görevleri arasında olup, idarelerin mecburi kamu görevleri dolayısıyla meydana gelen zararlar hizmet kusuru sonucu doğmuş zararlardan sayılacağından ve bu tür tazminat davalarının çözümlenme yerinin ise idari yargı mercileri olduğu; toplanan değerlendirilen deliller ve tüm dosya kapsamına göre, davanın gerekçeler doğrultusunda yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacılar vekili istinaf istemindebulunmuştur.

Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi:7.12.2017 gün ve E:2017/23, K:2017/23 sayı ile, 6100 Sayılı HMK 76. maddesi gereğince davacı vekili olduğunu beyan eden Avukat Ali Kahraman'ın davacı asiller Ö.D.ve Özge Nazlı Gündüz'e ait usulünce düzenlenmiş vekaletnamesinin HMK 76. ve 77. maddeleri gereğince temin edilerek dosyanın istinaf incelemesi için yeniden dairelerine gönderilmek üzere dosyanın İlk Derece Mahkemesine geri çevrilmesine karar vermiş, mahkemece eksiklikler tamamlanmıştır.

Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi 5.1.2018 gün ve E:2017/56, K:2018/24 sayı ile, ilk derece mahkeme kararı usul ve yasaya uygun olduğundan, davacılar vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b.1 maddesi gereğince esastan reddine karar vermiş, bu karara karşı davacılar vekili tarafından temyiz isteminde bulunulmuştur.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi: 31.5.2018 gün ve E:2018/2544, K:2018/4637 sayı ile, dosyadaki yazılara, kararın

dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve HMK 355. maddesindeki kamu düzenine aykırılık halleri resen gözetilmek üzere istinaf incelemesinin, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılacağı kuralına uygun biçimde inceleme yapılıp karar verilmiş ve verilen kararda bir isabetsizlik görülmemiş olmasına göre yerinde olmayan bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün HMK 370/1. maddesi gereğince onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

HATAY 2. İDARE MAHKEMESİ 22.11.2018 gün ve E:2018/869 sayı ile, dava konusu uyuşmazlığın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin bir tazminat davası olduğu, anılan Kanunun 110. maddesi uyarınca davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 28.01.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda davacıların murisi Yasin Yılan'ın motorsikletiyle seyir halindeyken bariyerlere çarpması neticesinde ölümüyle sonuçlanan kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacıların murisi Yasin Yılan'ın motorsikletiyle seyir halindeyken kaza yaptığı, bu kaza neticesinde oluştuğu önesürülen zararın tazmini talebiyle bakılan bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayrımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev

uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda,2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Hatay 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, İskenderun 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 26.9.2017 gün ve E:2017/45, K:2017/544 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Hatay 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, İskenderun 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen26.9.2017 gün ve E:2017/45, K:2017/544 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.01.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ